

Onverenigbaar

Per 6 maart 2008 deelt de Raad van Commissarissen van Aegon mee dat zij tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVvA) van 23 april 2008 zal voorstellen Mevrouw Cecelia Kempler en de heren Rob Routs, Dirk Verbeek en Ben van der Veer te benoemen als lid van de Raad van Commissarissen voor een periode van vier jaar. De benoeming van Ben van der Veer zal per 1 oktober 2008 ingaan, wanneer hij terugtreedt als voorzitter van de Raad van Bestuur van KPMG in Nederland.

De betrokkenen verdienen ieders welgemeende gelukwensen. Zo'n commissariaat bij Aegon lijkt me een mooie positie. In de persoon van de heer Van der Veer heeft de Nederlandse accountancy er – op grond van het in NIVRA-kringen gehanteerde omzetcriterium – weer een heel hoge accountant in het bedrijfsleven bij. Dat stemt tevree.

Alvorens aan te treden als commissaris treedt – na een wel zeer fraaie carrière in accountancy – de heer Van der Veer terug als voorzitter van de Raad van Bestuur van KPMG in Nederland. Dat zal wel betekenen dat hij ook zijn functies in het internationale netwerk van KPMG zal neerleggen. Het lijkt me de aangewezen weg. De functie van openbaar accountant – of die van bestuurder van een accountantsorganisatie die inhoudelijk die van een 'accountant in business' zou kunnen zijn – is wat mij betreft – los van eventuele regelgeving daartoe – onverenigbaar met die van commissaris. Het moet boeiend zijn om de ene toezichtfunctie (accountant) te ruilen voor de andere (commissaris). Als commissaris krijg je, dunkt mij, meer ruimte in je toezichtfunctie dan voorheen als accountant. Je bent wél nauwer bij de onderneming betrokken. Je bent opdrachtgever voor de accountant die jou als commissaris gaat informeren. Voorstelbaar een mooie rolwisseling. Ter vermijding van misverstand: niet KPMG doet bij Aegon de controle; dat doet Ernst & Young.

Eenmaal afkomstig van – in dit geval – KPMG ken je als commissaris de functie van de accountant als weinig anderen. Dat zal de communicatie met de accountant zeker bevorderen. Je spreekt dezelfde taal; je bent goed op de hoogte van wat je van de accountant mag verwachten en moet kunnen verlangen. Je kunt letterlijk met hem lezen en schrijven. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Ook als je in die posities tegenover elkaar zou komen te staan, helpt het wanneer je de ander op zijn professionele optreden goed kunt beoordelen. De juiste man op de juiste plaats.

Toch is er een 'maar'. KPMG deelt met Ernst & Young de Nederlandse markt van de financiële instellingen. KPMG-klanten zijn bijvoorbeeld de bankverzekeraars ING-Bank, Fortis en SNS-Reaal. De kennis en ervaring van KPMG op deze markt kwalificeren topbestuurder Van der Veer bij uitstek voor dit commissariaat. Vanzelfsprekend zal Van der Veer die kennis

– voor zover hij daarover persoonlijk beschikt – niet misbruiken. Er waren en zijn steeds de 'Chinese walls'. Als het daarom zou gaan, zou je als accountant nooit méér dan die ene klant per branche kunnen bedienen. Desalniettemin ...

Ook politici blijken vaak uitermate geschikt voor een overstap naar het bedrijfsleven: ministers; onderministers; leden van de Europese Commissie. Zij beschikken over veel ervaring, veel kennis van zaken en waardevolle netwerken. Zij zijn buitengewoon goed geïnformeerd. In die functies moeten zij hun particuliere belangen neutraliseren. Er mag geen verdenking kunnen ontstaan dat zij andere belangen zouden kunnen willen dienen dan die welke uit hun ambt voortvloeien. En dat houdt na hun openbare functie niet onmiddellijk op. Ik meen te weten dat het in Nederland een – mijns inziens goede – gewoonte is dat een voormalig minister van bijvoorbeeld ontwikkelingssamenwerking daarna als lid van de Tweede Kamer niet op diezelfde portefeuille zijn/haar opvolger voor de voeten gaat lopen met kennis die hij/zij nog recentelijk als minister heeft opgedaan. In de Europese Commissie wordt voor een (hernieuwde) entree in het bedrijfsleven een termijn gehanteerd. De specifieke actuele kennis krijgt daardoor de gelegenheid enig patina te verwerven, waardoor die zich kan verdiepen tot algemene kennis. De meeste ex-EU-commissarissen houden zich daaraan. Zij maken zodoende iedereen duidelijk dat het bijzondere voordeel van te actuele informatie ook in opzet niet oneigenlijk zal worden geëxploiteerd. Dat bijzondere voordeel slijt weg en verliest zijn specifieke lading. Daar is enige tijd voor nodig. Een jaar? Onverenigbaarheid van functies duurt soms langer dan je denkt.. **An**

Joost Groeneveld, directeur Wingman Business Valuers BV, Dordrecht/Leidschendam